

Pierwsza pomoc

Krwawienia i krwotoki

Krwawienia i krwotoki

Tamowanie krwotoku

Różnego rodzaju rany występują u nas przez całe życie. Im intensywniej żyjemy, tym bardziej narażeni jesteśmy na urazy w szkole, podczas uprawiania sportu, a nawet w domu.

Najskuteczniejsze zasady postępowania w przypadku zranienia to zachowanie spokoju, zadbanie o własne bezpieczeństwo oraz wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności.

Krwawienia i krwotoki

Krwawienia i krwotoki dzielimy w zależności od rodzaju uszkodzonych naczyń, na:

- tętnicze,
- żyłne,
- miąższowe.

Z **krwawieniem** mamy do czynienia wtedy, gdy zostają uszkodzone małe, drobne naczynia krwionośne (żyłne i miąższowe). Nie wymaga ono zwykle specjalistycznej pomocy i ustępuje samoistnie, gdy w miejscu rany utworzy się skrzep.

Z kolei o **krwotokach** mówimy, gdy uszkodzeniu ulegają naczynia tętnicze bądź duże naczynia żyłne. Silny wypływ krwi musi zostać natychmiast zatamowany, ponieważ w przeciwnym razie może dojść do wstrząsu, a nawet śmierci w wyniku wykrwawienia.

Krwawienia i krwotoki

Ciekawostka

Utrata jakiej ilości krwi jest niebezpieczna dla życia?

Za **niebezpieczną dla życia** uznaje się utratę ok. 1/3 objętości krążącej krwi (u dorosłego mężczyzny jest to ok. 1,5-2 l).

Uszkodzenie takich naczyń, jak tętnica ramienna, udowa lub szyjna, może spowodować śmierć w ciągu kilku minut.

Zapamiętaj!

Krwotoki to rany wymagające natychmiastowej pomocy!

Krwawienia i krwotoki

Powodem wystąpienia **krwotoku tętniczego** jest uszkodzenie naczynia tętniczego. W naczyniach tych panuje wysokie ciśnienie, dlatego krew tryska z rany z tym większą siłą, im większą średnicę ma uszkodzone naczynie.

Krew tętnicza jest jasnoczerwona (ze względu na dużą zawartość tlenu) i wypływa z rany pulsacyjnie, co zostało zobrazowane na grafice z prawej strony w poniższej galerii. Takie krwotoki są trudne do zatamowania i zawsze wymagają fachowej pomocy medycznej.

Krwotok żylny powstaje w wyniku uszkodzenia żyły. Krew w żyłach jest ciemnoczerwona (duża zawartość dwutlenku węgla) i wypływa z rany jednostajnym strumieniem, którego siła zależy od wielkości uszkodzonego naczynia. Uszkodzenie dużej żyły może być bardziej niebezpieczne niż uszkodzenie tętnicy, ponieważ ściany naczyń żylnych są wiotkie i mogą się rozszerzać, przyspieszając utratę krwi.

Postępowanie

Pierwsza pomoc w przypadku zranienia polega na:

- osłonięciu rany przed wpływem czynników zewnętrznych – uszkodzona skóra stanowi otwarte wrota dla drobnoustrojów chorobotwórczych;
- zatamowaniu krwotoku – człowiek posiada ograniczoną ilość krwi, która pełni wiele bardzo ważnych funkcji; znaczna jej utrata stanowi zagrożenie zdrowia i życia osoby poszkodowanej.

Postępowanie - krwawienia

Małe krwawienia nie wymagają zwykle specjalistycznej pomocy i ustępują samoistnie. Ranę należy przemyć chłodną bieżącą wodą, a następnie nałożyć **opatrunek osłaniający**, który zabezpieczy ją przed zabrudzeniem.

Instrukcja: Zakładanie opatrunku osłaniającego

Krok

Załóż rękawiczki ochronne

Krok

Przemyj ranę chłodną bieżącą wodą

Postępowanie - krwawienia

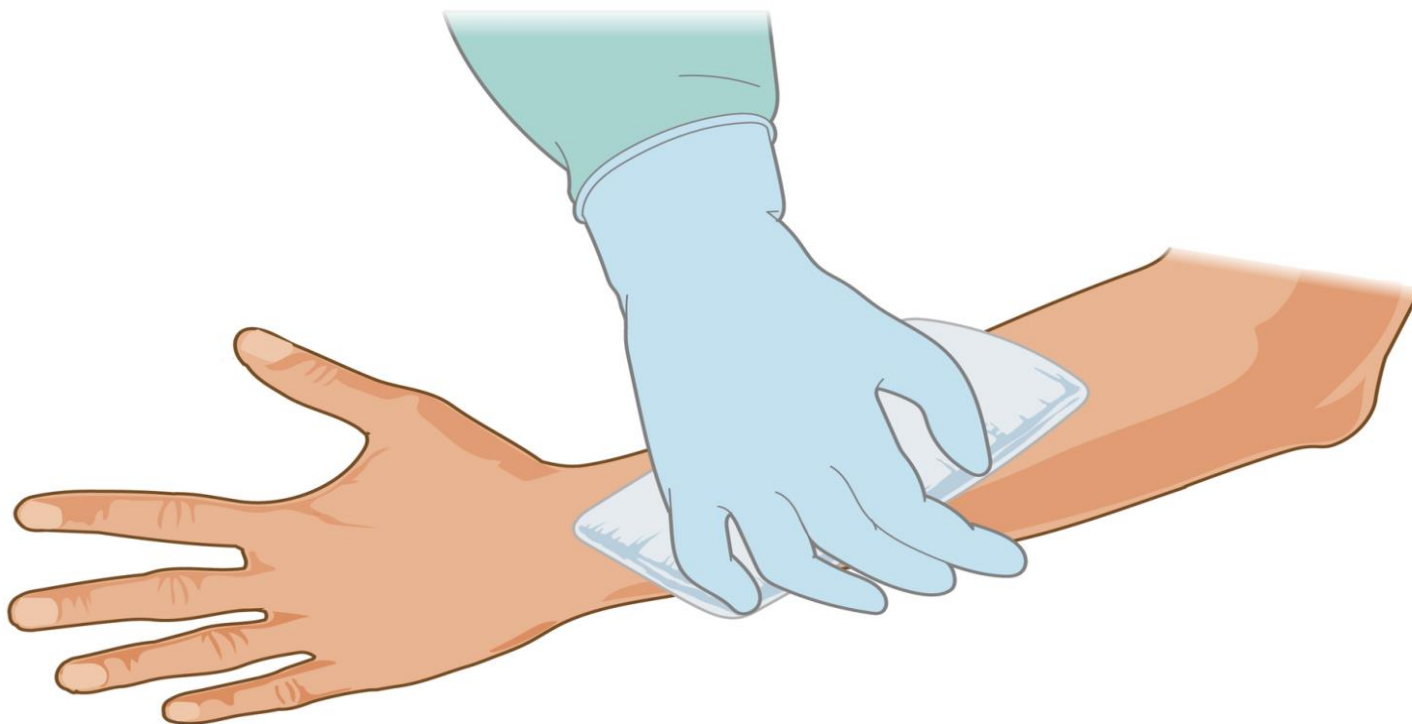
Postępowanie - krwawienia

Krok

Przyłóż w miejscu rany jałową gazę.

W przypadku, gdy jej nie masz, użyj czystej, najlepiej wyprasowanej bawełny lub bielizny osoby poszkodowanej.

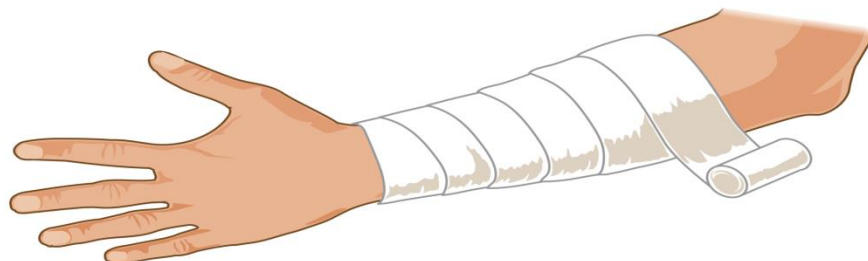
Postępowanie - krwawienia

Postępowanie - krwawienia

Krok

Zabandażuj miejsce zranienia.

Postępowanie - krwawienia

Pamiętaj!!!

by bandaż nie był zbyt ciasno założony, gdyż może wtedy stać się opaską uciskową.

Postępowanie- krwotoki

Krwotoki, w odróżnieniu od krwawień, **muszą być natychmiast zatamowane**. W przeciwnym razie może dojść do wstrząsu i śmierci poszkodowanego w wyniku wykrwawienia. Ran tych nie przemywamy, tylko zakładamy **opatrunek uciskowy**. W sytuacjach, gdy nie możemy założyć opatrunku uciskowego (amputacja czy krwotok w wyniku złamania otwartego kości), należy założyć opaskę uciskową. Zakłada się ją powyżej zranienia, starając się, by nie uciskała stawów. Należy pamiętać, by **zapisać godzinę jej założenia**, gdyż zbyt długi czas ucisku może spowodować poważne komplikacje.

Postępowanie - krwotoki

Instrukcja: Zakładanie opatrunku uciskowego

Krok

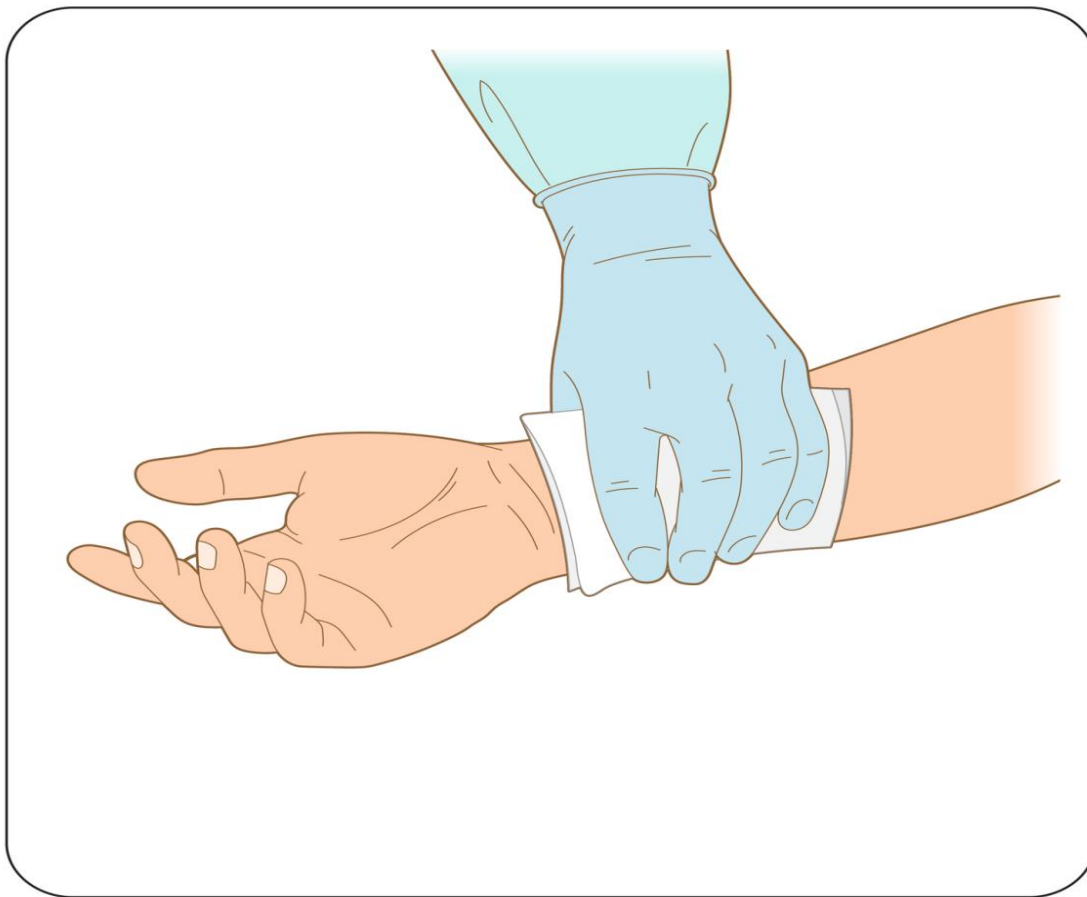
Założ rękawiczki ochronne.

Krok

Przyłóż w miejscu rany jałową gazę.

W przypadku gdy jej nie masz, użyj czystej, najlepiej wyprasowanej bawełny lub bielizny osoby poszkodowanej.

Postępowanie - krwotoki

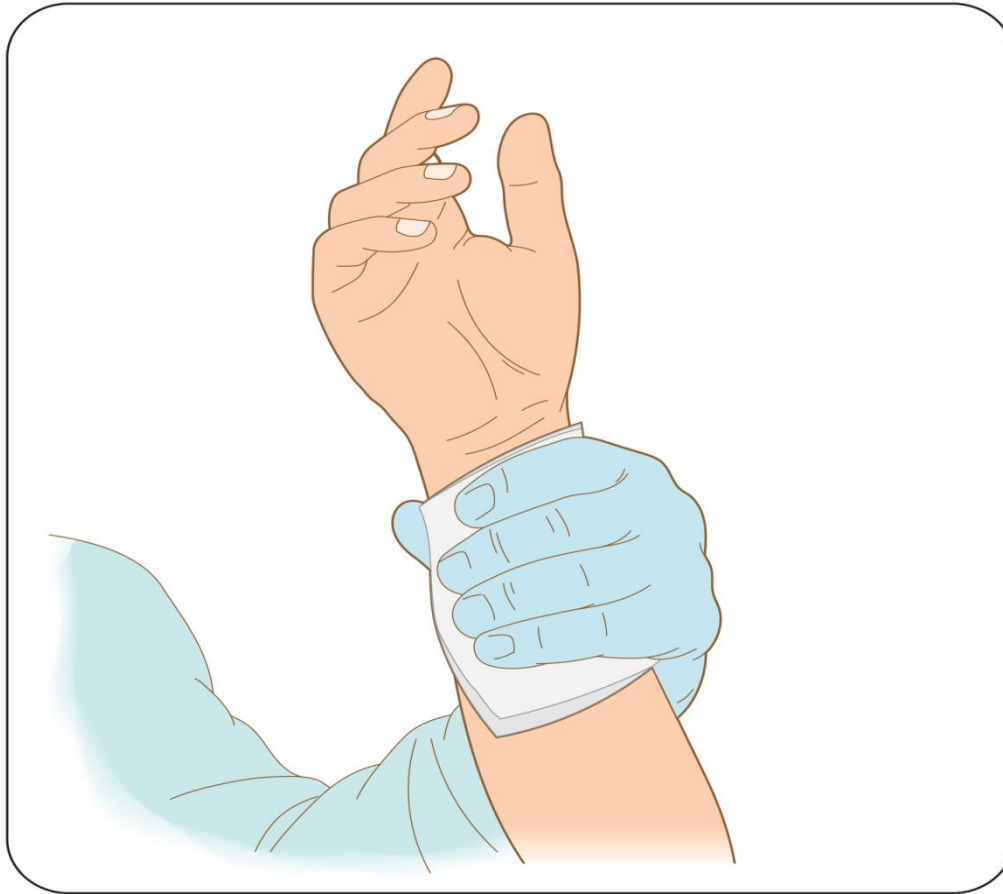

Postępowanie - krwotoki

Krok

Jeżeli to możliwe, unieś zranioną kończynę powyżej poziomu serca – zmniejszysz w ten sposób ciśnienie krwi i pośrednio prędkość wypływu krwi.

Postępowanie - krwotoki

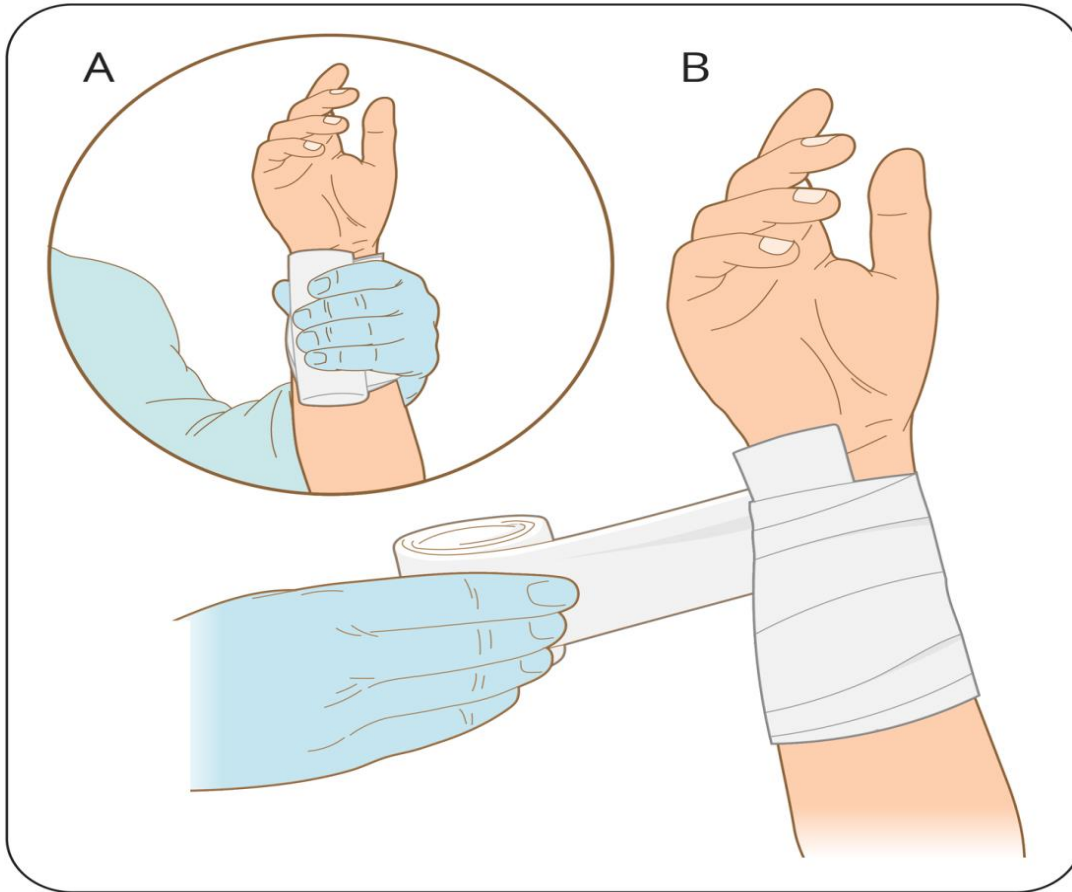

Postępowanie - krwotoki

Krok

Dokładnie w miejscu zranienia przyłóż wałek wykonany ze zwiniętego bandaża lub innego materiału, który uciśnie krwawiące miejsce.

Postępowanie

Postępowanie - krwotoki

Krok

Zabandażuj dokładnie miejsce zranienia.

Krok

Jeżeli po jakimś czasie opatrunek namoknie krwią, nie zdejmuj go, lecz dołóż kolejną jałową gazę i zabandażuj ranę, zwiększając siłę ucisku.

Zapamiętaj!

- Przy tamowaniu krwotoków wyjątkowo traktuje się **rany głowy**, ponieważ w takich sytuacjach zawsze należy podejrzewać złamanie kości czaszki. Zakładając opatrunek uciskowy, możemy spowodować przedostawanie się krwi pod czaszkę, dlatego przy urazach głowy zawsze zakładamy opatrunek osłaniający.
- Zakładając opatrunek, nie należy zaniedbywać oceny czynności życiowych poszkodowanego oraz kontroli jego ogólnego stanu, by **nie przeoczyć innych zagrożeń**. Pamiętaj, że duży ubytek krwi może doprowadzić do wstrząsu.